

Auzind pe Apostolul care zice: „locuința noastră este în Cer” și dorind a-l urma, această viață trecătoare nu o ai petrecut în slujba trupului și-n a patimilor lucrare, Părinte Ioane, ci în curățirea sufletului de a păcatelor întunecare, căci nimeni altfel, în Cereasca Împărăție, nu poate să afle intrare. Pentru aceasta, pe tine te avem chip de viață bineplăcută lui Dumnezeu și întru toate ajutător.

(Icos 4, Acatistul Sfântului Ioan de Kronstadt)

SFÂNTUL IOAN DE KRONSTADT

JURNAL DUHOVNICESC NEEDITAT

CALEA POCĂINTEI LĂUNTRICE

Traducere din limba rusă: **Vladimir Bîrca**

Ediția a doua

Corectură text, îngrijire ediție:

Dan Constantin Cucul

Gheorghe Cristian Cucul

Editura EVANGHELISMOS

București, 2025

Traducere din limba rusă după originalul:

Иоанн Кронштадтский, св. Неизданный дневник.
Воспоминания епископа Арсения об отце Иоанне
Кронштадтском. Благотворительное братство во
имя всемилостивого Спаса, Москва 1992

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IOAN DE KRONSTADT, sfânt

Calea pocăinței lăuntrice : jurnal duhovnicesc needitat /
Sfântul Ioan de Kronstadt ; trad. din lb. rusă: Vladimir Bîrca ;
corectură text, îngrijire ed.: Dan Constantin Cucul, Gheorghe
Cristian Cucul. - Ed. a 2-a. - București : Evanghelismos, 2025
ISBN 978-630-6527-09-0

I. Bîrca, Vladimir (trad.)

II. Cucul, Dan Constantin (corect. ; ed.)

III. Cucul, Gheorghe-Cristian (corect. ; ed.)

2

CUPRINS

I.	Cuvânt-înainte.	7
II.	Amintirile Episcopului Arsenie despre Părintele Ioan de Kronstadt	9
III.	Extrase din însemnările Jurnalului din anii 1867, 1870, 1871	47
IV.	Extrase din însemnările Jurnalului din anul 1871.	57
V.	Extrase din însemnările Jurnalului din anul 1872-1873	61
	1) Despre viața lui de familie	62
	2) Părintele Ioan și copiii	68
	3) Alte însemnări	72
VI.	Extrase din însemnările Jurnalului din anul 1873	75
	1) Visul Părintelui Ioan de Kronstadt.	82
	2) Concetățeni înțelepți ai Părintelui Ioan.	82
	3) Câteva fragmente legate de viața de familie a Părintelui Ioan de Kronstadt.	85
	4) Alte însemnări	93
VII.	Extrase din însemnările anilor 1904-1907	105
VIII.	Spicuri din însemnările jurnalelor duhovnicești ale Sfântului Ioan de Kronstadt pe tema: „Despre sine”	143
IX.	ÎNCHEIERE	151

Părintele Ioan de Kronstadt este un astfel de Sfânt. Trăind într-o perioadă apropiată vremurilor noastre, dă mărturie prin exemplul său că, indiferent de împrejurări, putem duce o viață conformă cu învățăturile lui Dumnezeu. În însemnările sale duhovnicești privim uneori ca în oglindă, descoperind situații ce ne sunt familiare.

Cartea de față nu este un simplu jurnal, ci un îndrumar pentru urcușul duhovnicesc. Rugăciunea, pocăința, jertfa sunt coordonatele ce ne călăuzesc spre acest urcuș. Privind lupta lăuntrică a părintelui Ioan, conștientizăm faptul că dobândirea acestor virtuți nu este o utopie, ci ceva ce stă în putința tuturor.

Preoți și credincioși, toți suntem chemați să urmăm celui ce următor s-a făcut lui Hristos, suntem chemați să ne dăruim pe noi înșine aproapelui, întrucât aceasta e dovada prezenței harului Duhului Sfânt în noi. A-l vedea pe aproapele ca pe sine, ba, mai mult, mai presus de sine – și aceasta din dragoste de Dumnezeu – a fost gândul, ținta ce l-a atras pe Sfântul Ioan în viața aceasta. A trăit și a muncit pentru oameni, pentru călăuzirea lor pe calea mântuirii prin slujirea preoțească.

Fie ca parcurgerea acestei cărți să ne fie tuturor ajutor spre sfințirea vieții, iar preoților, exemplu de răbdare, de dragoste și de misiune.

Se cuvine a aduce mulțumiri domnului Vladimir Bîrca pentru osteneala traducerii.

Pentru rugăciunile Sfântului Ioan de Kronstadt, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, întărește-ne pe calea Ortodoxiei și ne mântuiește pe noi. Amin.

Gheorghe-Cristian Cucul

II. Amintirile Episcopului Arsenie despre Părintele Ioan de Kronstadt

*Episcopul Arsenie Jadanovski
(6 martie 1874 – 27 septembrie 1937)*

Dumnezeu a rânduit să aleg viața monahală în urma rugăciunilor și binecuvântării Părintelui Ioan de Kronstadt. După ce am fost admis la Școala Teologică, am început să caut prilejuri de a-l întâlni pe Părintele la Moscova, unde adeseori venea pentru a sluji Sfânta Liturghie și a-i cerceta pe bolnavi. Dumnezeu mi-a îndeplinit dorința curând. Colegul meu, Ilie Abburruss, mai târziu arhimandritul Ignatie,

starețul Metocului Antiohiei, s-a dus odată în vizită la protectorul său, P.S. Trifon, Episcop de Dmitrovsk, la care Părintele Ioan intenționa să slujească, și m-a luat și pe mine împreună cu el. Aici, în biserică având o formă decruce, a avut loc, într-o atmosferă de rugăciune, prima mea întâlnire cu marele păstor. Impresiile lăsate mi-au fost atât de scumpe, încât port și acum un adânc sentiment de recunoștință părintelui Ignatie, precum și tuturor celor care mai târziu au contribuit la apropierea mea de Părintele Ioan. Printre aceștia au fost Alexandru Semenovici, Elena Mihailovna Mironova și mai ales Vera Ivanovna Perțova.

După mutarea mea de la Academie la Moscova, m-am întâlnit și am slujit cu Batiușka destul de des. Fiecare venire a lui îmi era anunțată de credincioși binevoitori. Astfel, am avut bucuria de a săvârși împreună cu Părintele Sfânta Liturghie în comunitățile „Alină-mi tristețea” (comunitate a surorilor de caritate, din Lefortov, vizavi de biserică purtând hramul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, înființată în 1868 de către N.B. Sahova, soție de cneaz), „Iverskaia” (comunitate fondată în 1894, amplasată în Bolișaiia Poleanca) și în Metocul Antiohiei.

Îmi amintesc rânduiala slujirii Părintelui Ioan, cu toate particularitățile ei. Când venea la biserică, intra direct în Sfântul Altar, pe ușile laterale, îngenunchea înaintea Sfintei Mese și-și punea mâinile pe ea; adesea putea fi văzut în această poziție. Părintele se prihănea pe sine în acele momente pentru toate păcatele pe care le săvârșise în ultimele zile și se ridica numai atunci când simțea că Dumnezeu l-a iertat. Primenit și plin de

viață, îi saluta binevoitor pe toți cei prezenți, își puneă epitrahilul și binecuvânta începutul Utreniei. Ieșea apoi să citească stihirile din Canonul zilei. Cărțile de cult erau pregătite, de regulă, de protoiereul Bisericii „Bucuria neașteptată” din Kremlin, Nicolai Lebedev – prietenul și sfetnicul permanent al Părintelui Ioan când se afla în Moscova. Părintele citea cursiv, accentuând anumite pasaje, adeseori repetând unele cuvinte sau chiar fraze întregi. Probabil că făcea aceasta pentru a pătrunde el însuși înțelesul, dar și pentru lămurirea celor prezenți. Din această ultimă pricină, se interesa de impresiile lăsate de felul în care citise. După rugăciunile începătoare și o scurtă Utrenie, Părintele Ioan începea Proskomidia. Uneori îl lăsa pe unul dintre preoții prezenți acolo să o săvârșească. Părintele slujea cu trezvie, iar în ochii lui, îndeosebi în momentele mai însemnate, se zăreau lacrimi. Atunci se simțea puterea rugăciunii sale și alipirea lui de Dumnezeu. După Liturghie obișnuia să meargă în casa preotului paroh sau la administratorul instituției în care oficiase slujba religioasă. Acolo servea o ceașcă de ceai și se întărea cu puțină hrană. Fiecare întâlnire cu el îmi întărea convingerea că dispoziția sa sufletească rămânea, mereu și oriunde, una cumpătată, distinsă, demnă de un om al lui Dumnezeu. Ea năștea și în cei din preajma lui cumințenie și trezvie. Acolo unde apărea, atmosfera devenea de îndată una duhovnicească. În prezența lui erau de neconceput discuțiile vesele, glumele, fumatul și altele de felul acesta. Cei din jurul său se străduiau să aibă un comportament evlavios. Interesele mărunte erau trecute pe ultimul plan, iar sufletul se umplea

numai cu trăiri înalte, cerești. Toți, ca și cum ar fi fost o singură ființă, erau pătrunși de acea dispoziție luminoasă a duhului, toți erau învăluiți de o sfântă cucernicie.

În 1906, în 24 iulie, Batiușka a vizitat pe neașteptate Mănăstirea Ciudov și, mai întâi de toate, a intrat în cancelaria stăreției. După ce s-a așezat în fotoliu, la birou, Părintele a stat de vorbă cu mine. I-am dat să citească scrisoarea pe care mi-o trimisese în 1899, în care mă sfătuia să intru în monahism. Exprimându-și satisfacția prin clătinarea capului, marele păstor s-a ridicat și a dat să plece. I-am cerut să mă binecuvânteze, iar Părintele mi-a recomandat mai mult aer proaspăt și să nu-mi fie frică să deschid fereastra.

Cercetând mănăstirea, Părintele s-a interesat de veșmântar. Acolo privirea i-a fost atrasă de Evanghelia scrisă de Mitropolitul Alexei. Ținând-o mult timp în mâini, și-a atins capul de ea, a sărutat-o și a rostit impresionat: „De ce mare fericire am parte eu azi! Țin în mâini și sărut însuși manuscrisul acestui mare Sfânt”. Apoi, după ce s-a închinat cinstitelor Moaște ale Cuviosului, cu multă căldură și-a luat rămas-bun de la toți și a plecat. Vizita aceasta a fost pentru noi ca un vis minunat.

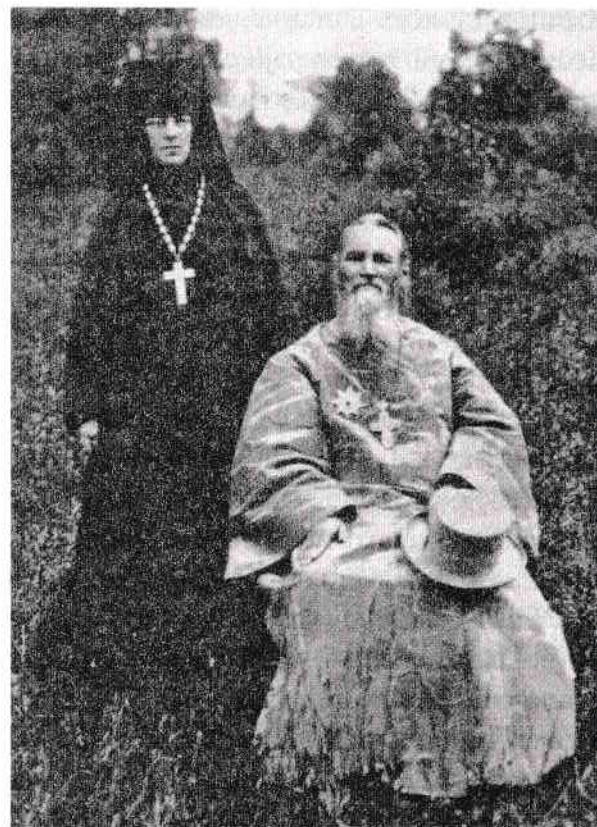
În ziua următoare, 25 iulie, am slujit împreună cu Părintele Ioan la comunitatea „Alină-mi tristețea”. După Liturghie m-a invitat, dimpreună cu ceilalți, în apartamentul directorului. La masă Părintele mi-a oferit mâncare din farfuria lui. Era un om amabil, binevoitor și politicos.

Apoi a mers în vizită la familia Mironov. Într-acolo m-am grăbit să merg și eu împreună cu părintele Ignatie. Toți ucenicii apropiați ai Părintelui îl însoțeam, de regulă, oriunde se ducea în Moscova. La familia Mironov am fost martorul unei scene neobișnuite: Părintele s-a dedat cu deosebită dăruire preocupărilor casnice. În timp ce servea ceaiul împreună cu ceilalți, au fost aduși la el copiii, i-au fost înfățișați oameni bolnavi, i s-au cerut sfaturi. La un moment dat, Batiușka ne-a spus cu voce tare: „Iar acum voi citi din Sfânta Evanghelie, după care mă voi odihni puțin”. S-a retras în altă cameră, s-a așezat pe pat și s-a adâncit în lectură, fără să ia aminte faptul că privirile celor prezenți îl urmăreau chiar și acolo. Apoi, punându-și o pernă sub cap, a dormit puțin. La plecare, Părintele Ioan mi-a dăruit jurnalul său, *Tristețea inimii*, cu semnătura lui, precum și o sutană călduroasă, căptușită cu un material mătăsos. La rândul meu, i-am dăruit o icoană a Sfântului Alexei. Părintele a sărutat-o și a pus-o în buzunarul de la piept, spunându-mi: „Sunt adânc mișcat!”

Îmi mai amintesc cum l-am vizitat pe Părintele Ioan la Schitul Aulov, din gubernia Iaroslav. Mi s-a oferit o cameră la arhondaric, în care doar înnoptam, deoarece restul timpului îl petreceam la căsuța Părintelui. Aduc mulțumiri și mă rog pentru starea Mănăstirii Sfântului Ioan din Petrograd și pentru egumena Anghelina de la schitul mai sus amintit, care m-au primit cu multă bunăvoință, contribuind astfel la apropierea mea de Părintele Ioan.

La Aulov, Părintele Ioan liturghisea, predica și împărtășea zilnic. În ajun se săvârșea Privegherea și închinătorii erau chemați la spovedanie. Din mila lui Dumnezeu, participam și eu de fiecare dată, alături de marele păstor, la săvârșirea Sfintei Liturghii. Îmi aduc aminte cum Părintele Ioan singur îmi alegea mitra. Odată, pe când consuma Sfintele din Potir, m-a întrebat: „Voi, la Ciudov, ce fel de vin folosiți pentru slujire?” I-am răspuns: „Vin obișnuit”. „Eu – mi-a zis Părintele Ioan – pentru o așa de mare Taină, mă străduiesc să procur vin de cea mai bună calitate”.

Când Părintele ieșea cu Potirul, în biserică se producea deseori agitație, toți îndreptându-se în față. De aceea era nevoit să fie mai aspru. Adesea îl auzeam muștrându-i pe unii: „Pe tine ieri te-am împărtășit, dar azi nu-ți mai îngădui, pentru că te lenevești, muncești puțin” sau: „Te-ai spovedit?! Înainte de Sfânta Împărtășanie trebuie mereu să-ți curățești conștiința”. Se mai întâmpla și astfel: văzându-i pe oameni că îl asaltau sau, poate, pentru că îi știa nevrednici, Părintele se retrăgea în Sfântul Altar, anunțând că nu mai împărtășea. Uneori două dintre monahiile de acolo, cu îndrăzneală, încercau să-l înduplece. Cu dragă inimă se pleca argumentelor aduse de maici și continua cu multă dragoste să dăruiască Sfintele Taine celor doritori, zicând: „Ei, atunci e altă treabă”.

Părintele Ioan și egumena Mănăstirii Sfântului Ioan – Anghelina Sergheeva, în împrejurimile Schitului Aulov, anul 1903.

Odată, la una dintre Liturghii, tot în Aulov, la porțile închise de la intrare s-a făcut zarvă mare. Se auzeau de afară tot felul de văicăreli și de strigăte: „Părinte, zi-le să ne dea drumul! Împărtășește-ne!” Aceștia erau așa-zii *ioaniți*, pe care paza venită din Iaroslav hotărâse să nu-i lase să intre în biserică.

Trebuie spus că Părintele Ioan a avut parte de multe întristări și suferințe de pe urma unor admiratori ai săi

nechibzuiți și fanatici. Dintre ei, *ioaniții* prinseseră un elan deosebit și, sub masca grijii pe care o aveau pentru cinstea Părintelui Ioan, acești „apărători” ai Bisericii lui Hristos nu rareori au abuzat de numele Părintelui.

Am fost martor la un asemenea caz. Ne aflam pe terasa căsuței. Părintele, șezând în fotoliu, se odihnea. Deodată a fost anunțat de sosirea din Iaroslav a unor reprezentanți ai poporului rus ortodox, care doreau să-l vadă. I-a poftit să intre. Cei sosiți au început să se plângă Părintelui în legătură cu escrocheriile *ioaniților*, arătând că aceștia colectează bani, îi înșală pe oameni și le iau casele, folosindu-se de numele Părintelui, și – ceea ce era și mai grav – propovăduiesc faptul că în persoana Părintelui S-a întrupat Însuși Dumnezeu, Sfânta Treime. Cu mare durere a ascultat acestea Părintele Ioan.

– Care dintre ei este cel mai înflăcărat în a răspândi o asemenea erezie? a întrebat el.

– M.P., care în momentul de față e chiar în Aulov.

– Chemați-l la mine.

Curând a intrat pe terasă M.P. Cu capul plecat, a căzut în genunchi în fața Părintelui.

– Spune-mi, te rog, i s-a adresat Părintele, de câte ori mi-ai adus daniile, nu te-am întrebat, oare, mereu dacă oamenii le dau de bunăvoie sau le luați voi cu de-a sila? Nu mi-ai răspuns tu de fiecare dată: „Nu, Părinte, pentru Sfinția Voastră toți sunt bucuroși să jertfească”?

– Da, adevărat! a încuviințat M.P.

– Acum, ascultă ce vorbe circulă! Voi, folosindu-vă de numele meu, înșelați oamenii, îi convingeți să-și

dea casele, iar pe lângă toate acestea, propovăduiți o erezie îngrozitoare, cum că eu aș fi Dumnezeu! Numai cei fără de minte pot să vorbească astfel! Asta este o hulă! Pocăiți-vă, altfel blestemul lui Dumnezeu va cădea asupra voastră!

Pe loc a fost întocmit un act de demascare-dezmințire, pe care l-au semnat cei prezenți. Pe durata acestei discuții pe chipul Batiuşkăi se aşternuse o mare suferință lăuntrică.

Altădată, trecând prin curtea Schitului Aulov, am fost reținut de câțiva oameni care m-au luat la întrebări: „Cum, Preasfinția Voastră, nu credeți că în Părintele Ioan S-a întrupat Sfânta Treime?!” Exprimându-mi nedumerirea legată de cum ar trebui să înțeleg această întrupare, una dintre femei a punctat: „În Părintele Ioan S-a întrupat Însuși Dumnezeu”.

Nu mult după adormirea în Domnul a Părintelui am primit de la o oarecare doamnă o scrisoare în care scria: „Tu îl cinstești pe Părintele Ioan de Kronstadt, îl numești *Scumpul nostru părinte*, îi faci panihide, eu însă l-am văzut în vis și mi-a zis: «Du-te la Mănăstirea Ciudov la părintele Arsenie și întreabă-l de ce-mi spune numai *scumpul părinte*, când în mine este întrupat Însuși Dumnezeu Tatăl?! Dacă nu va înceta să mă numească doar astfel, îi va fi foarte rău»”. Astfel m-am convins că unii oameni, fără să-și dea seama, confundau starea de har a Părintelui cu întruparea în el a dumnezeirii. Din fericire, erau puțini aceștia.

Curentul ioanit a apărut ca urmare a unei cinstiri exagerate a Părintelui Ioan. Dar el, fiind un adevărat păstor și rugător, fiu credincios al Bisericii noastre